

Nr 13.

Ankom till riksdagens kansli den 21 februari 1919 kl. $\frac{1}{2}$ 1 e. m.

*Utlåtande i anledning av väckt motion angående tillägg till 33
§ i lagen om väghållningsbesvärets utgörande på landet.
(2:a avd.)*

I en inom första kammaren väckt, till jordbruksutskottets förberedande behandling hänvisad motion, nr 83, har herr *Lindblad, Ernst* hemställt, att riksdagen ville för sin del besluta följande tillägg till § 33 i 1891 års lag om väghållningsbesvärets utgörande på landet:

Där vägstyrelse finner behöfligt, att hämtning av grus till de allmänna vägarnas underhåll från upplåtet grustag skyddas genom särskilda bestämmelser, må framställning härom göras hos Konungens befallningshavande, som föreskriver de närmare villkor, varunder grushämtningen får ske. För förselser mot sådana lagligen tillkomna bestämmelser må vite från 10 till 100 kronor stadgas, och äger Konungens befallningshavande på anmälan från vägstyrelse eller landsfiskal förbjuda den, som gjort sig skyldig till upprepade förselser härutinnan, att använda visst grustag och i stället hänvisa honom till annat sådant.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för denna framställning, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

33 § i lagen den 23 oktober 1891 angående väghållningsbesvärets utgörande på landet lyder:

»Å kronans allmänning må sand, grus eller sten till vägs underhåll utan ersättning tagas efter vederbörande skogstjänstemans anvisning.

Om hämtning av väglagningsämnen från kronans jordbruksdomäner stadgas särskilt.

Vill någon å annan mark taga sand, grus eller sten till vägs underhåll, och kan överenskommelse med jordägaren icke träffas, äger häradsrätten, då väghållningsskyldig eller vägstyrelsen därom instämmer talan, bestämma, varest nämnda väglagningsämnen tjänligast och till minsta skada

för jordägaren må avhämtas samt till vilket belopp ersättning därför skall utgivas.»

Motionären gör nu gällande, att bestämmelser saknas därom, huru de inom vägdistriktet förefintliga grusgroparna skola skötas, samt att erfarenheten visat, att dessa gropar vanvårdas, något som vägstyrelserna icke skulle äga makt att hindra. Det vore därför nödvändigt, att tillsynen och skötseln av grustagen gjordes mera effektiv.

I anledning av motionärens förmenande, att författningsbestämmelser i ämnet skulle saknas, kan framhållas dels kungl. kungörelsen den 2 juni 1905 angående rättighet till hämtning av väglagningsämnen från kronans jordbruksdomäner, dels ock stadgandet i 34 § väglagen, att det tillkommer länsstyrelse att övervaka vägarnas behöriga underhåll och vidtaga därför erforderliga åtgärder. I den mån härutöver närmare bestämmelser erfordras för avhjälpan av de angivna missförhållandena, torde därmed böra anstå till prövningen av de förslag, som av vägkommissionen redan framlagts eller framdeles kunna vara att förvänta, då frågan om väghållningen å landet i hela dess vidd kommer under riksdagens behandling, och vill utskottet framhålla, att enligt kommissionens förslag väghållningen i allmänhet skall utbjudas på entreprenad. Ett genomförande av förslaget i denna del skulle sålunda i viss grad lösa berörda svårigheter och torde därför så mycket mera anledning förefinnas att avvakta framläggandet av det förslag, Kungl. Maj:t kan komma att i anledning av den verkställda utredningen förelägga riksdagen.

På grund av det anförda hemställer utskottet,

att förevarande motion ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 21 februari 1919.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: Herrar greve Hamilton, Ericsson Aaby, Holmquist, Hellström, greve Wachtmeister, Barthelson, friherre Silfverschiöld, Nilsson, Öberg, Sjöblom, Johansson i Uppmälby, Lundström och Sävström, Öhman, Magnusson, Ericson i Obergå.

Reservation

av herr *Barthelson* mot utskottets motivering.